

Nieuwsbrief Tienercollege Nijmegen in oprichting

Een kleinschalige en uitdagende onderwijsstroom voor 10-14 jarigen

Mei 2017, uitgave 4 van het opstartjaar

*“Hoe geven we tieners meer richting, ruimte en ruggensteun
om te leren en ontwikkelen?”*

Beste onderwijsmensen,

Het tienercollege is kleinschalige en uitdagende onderwijsstroom voor de doelgroep 10 tot 14 jarigen en wordt gekoppeld aan bestaande basis- en middelbare scholen. De initiatiefgroep is onafhankelijk van de schoolbesturen en probeert te prikkelen om ‘tienercolleges’ in de regio te creëren.

Op 7 april was de landelijke KPC-conferentie, waarin de bestaande tienercolleges hun ervaringen gedeeld hebben. In deze nieuwsbrief vind je een overzicht van hoe deze dag is verlopen.

De ontwikkelingen voor het tienercollege Nijmegen e.o. verlopen zeer voorspoedig. We hebben op 18 april met meer dan 25 belangstellenden tienercolleges ontworpen. Dat was boeiende dag met veel overeenkomsten in visie en veel inspirerende ideeën.

En dan is het nu tijd om aan de slag te gaan. Voor diverse regio's zijn projectplannen gemaakt waarmee scholen en docenten gezamenlijk een pilotweek tienercollege kunnen voorbereiden en geven (zie het bericht hieronder).

Erik Peperkamp

Op diverse locaties een pilotweek tienercollege in 2017/2018

We willen in het schooljaar 2017/2018 op diverse locaties een week werken als tienercollege:

- met een groep leerlingen 7/8 en klas 1/2
- met één of twee uitgewerkte thema's
- twee vreemde talen
- iedere ochtend een gezamenlijke start etc.

In het najaar van 2017 willen we in 10 bijeenkomsten van een dagdeel (vrijdagmiddagen) invulling geven aan de voorbereiding: o.a. een pedagogische-didactische aanpak vaststellen en oefenen en een programma ontwikkelen. We doen dit in samenwerking met experts en zorgen voor een stapsgewijze aanpak. De groep leerkrachten uit het Po, docenten uit het Vo en de experts die op een locatie de week verzorgen zijn eigenaar.

Voor een tweetal regio's hebben we projectvoorstellen geschreven en willen we in gesprek over een aanpak op maat. Voor Nijmegen hebben we besturen benaderd met een voorstel voor een bovenbestuurlijk project. Andere besturen kunnen zich melden bij info@tienercollegenijmegen.nl voor een aanpak op maat.

Nieuwsbrief Tienercollege Nijmegen in oprichting

Een kleinschalige en uitdagende onderwijsstroom voor 10-14 jarigen

Mei 2017, uitgave 4 van het opstartjaar

Landelijke KPC conferentie tienercolleges 7 april 2017

Landelijke ontwikkeling

Onderwijs voor 10-14 jarigen is landelijk sterk in ontwikkeling. Er zijn drie tienercolleges van start (Gorinchem, Ridderkerk en Amsterdam) en vijf zullen er starten in augustus 2018. Daarnaast zijn er 70 belangstellende schoolbesturen. Er is een landelijke regiegroep met het Ministerie van OCW, onderwijsinspectie en schoolbesturen om deze ontwikkeling te stroomlijnen. Op 7 april organiseerde KPC en de regiegroep een bijeenkomst om de stand van zaken te presenteren en de ervaringen van de voorlopers te delen. Hieronder lees je een aantal interessante ontwikkelingen.

Tienercollege Gorinchem: Leren op de manier die bij jou past.

Pieter Snel regisseur van het Tienercollege vertelde dat ze nu in het vijfde jaar bezig zijn. Ze hebben een uitgebreid volgsysteem met persoonlijke leerplannen voor elk kind. Inmiddels hebben ze onderwijs van 4 tot 14 jaar, door naast het tienercollege een juniorcollege te starten. Elke dag beginnen ze met alle kinderen in 'Pick me ups': een korte prikkelende, activerende en leerzame start. (www.tienercollege.nl)

Spring High Amsterdam: leren in beweging

De beweging op Spring High is niet alleen elke dag sport maar ook bewegend automatiseren en vitaal leren. In Amsterdam zijn ze erin geslaagd een alternatief te bieden, waarin kinderen op eigen wijze werken naar hun leerdoelen. (www.espritscholen.nl/home/spring-high)

De leeronderneming Ridderkerk: leren door doen

Klaas van der Hoek vanuit Vo en Debby Wernicke vanuit Po zijn samen projectleider van de leeronderneming. Ze hebben de leerdoelen voor 10-14 jarigen vertaald in een activerend leerplan. Sinds vorig schooljaar zijn ze gestart. (www.deleeronderneming.nl)

Hoe kom je tot een tienercollege?

De pioniers uit Ridderkerk en Gorinchem gaven tips over het opzetten van een tienercollege. Ze gaven aan dat het vooral doorzetten was en doen. Een goede voorbereiding is belangrijk, maar je ervaart het pas in de praktijk. Zorg voor draagvlak en creëer realistische heldere verwachtingen naar ouders. Samen starten en elkaar professionaliseren als docententeam legt een stevige basis voor ontwikkeling. Zorg dat je alle betrokkenen regelmatig op de hoogte houdt.

Jelle Jolles: het Tienerbrein.

Jelle Jolles, hoogleraar Neuropsychologie van de vrije universiteit in Amsterdam sloot de conferentie af. Hij gaf een handreiking wat een tienerbrein nodig heeft. Dit is vooral veel actie en nieuwe dingen, maar ook omgaan met de breinontwikkeling die pas rond je 25e af is. Daarbij is het besef belangrijk dat tieners ook kinderen zijn, al zien ze er volwassen uit en dat de verschillen tussen hen groot zijn. Het was een pleidooi voor ruimte voor tieners om te kunnen ontwikkelen.

Nieuwsbrief Tienercollege Nijmegen in oprichting

Een kleinschalige en uitdagende onderwijsstroom voor 10-14 jarigen

Mei 2017, uitgave 4 van het opstartjaar

18 april 2017 Ontwerpconferentie tienercollege Nijmegen e.o.

Hierbij een kort verslag van de ontwerpconferentie. De resultaten staan op de website onder 'documenten'.

Deelname en locatie

Meer dan 25 deelnemers telde de conferentie met vertegenwoordigers vanuit Po en Vo, docenten, schoolleiders, opleiders, onderzoekers en enkele ouders.

De ruimte in "de oude school", waar 'karakter'-bier gebrouwen werd, was aangenaam en paste in het concept omdat in het gebouw aan kunst, ondernemen en onderwijs wordt gewerkt.

Opening

Erik opende met een beschrijving van een willekeurige schoolklas, waar je per leerling de meerwaarde van een tienercollege kunt aangeven.

Prototypes

Elk tienercollege zal uniek zijn. Op basis van motto's hebben we een aantal prototypes beschreven:

- als reis via tienertour,
- vanuit de kracht van het kind: puber power..
- vanuit wat een kind is en kan
- leren in vertrouwen
- meer onderwijs minder leren.

Mijn tienercollege

Vervolgens ging ieder aan de slag om een eigen tienercollege te beschrijven met behulp van open vragen. Deze beschrijvingen hebben we in kleine groepjes aan elkaar gepresenteerd en verbeterd.

Afsluiting en vervolg

Ook de maaltijd werd gecreëerd, met de gerechten die eenieder had meegebracht.

De volgende stap is om het gezamenlijke gedachtegoed om te zetten in actie. Erik maakt daar een plan voor wat begin mei wordt verspreid.

Conclusies criteria

De gecreëerde tienercolleges leken sterk op elkaar. Ruimte voor persoonlijk leren kwam bij iedereen terug. Op een muur werden de resultaten per vraag beschreven.

Nieuwsbrief Tienercollege Nijmegen in oprichting

Een kleinschalige en uitdagende onderwijsstroom voor 10-14 jarigen

Mei 2017, uitgave 4 van het opstartjaar

Waar zijn we mee bezig?!

Dit is een onafhankelijk initiatief. We zijn bezig met verkenningen en het verkrijgen van draagvlak voor de ontwikkeling van kleinschalig en uitdagend onderwijs voor 10-14 jarigen in Nijmegen e.o. Het initiatief is in handen van een beperkt aantal professionals uit het PO en VO die meedenken. We brengen maandelijks een nieuwsbrief uitbrengen over de ontwikkeling.

Wat is er gebeurd?:

2017 Voorjaar: startfase

- Eerste contouren tienercollege, opzet website, opzet bestand geïnteresseerden
- Oriënterende gesprekken met geïnteresseerde schoolleiders van binnen en buiten de regio.
- Gesprekken met PO-,vo-besturen, samenwerkingsverband vo, gemeente en opleidingsinstituten in de regio: Verkenning mogelijkheden en onmogelijkheden van aanpak en locaties.
- 24 maart: Ontwikkelbijeenkomst met geïnteresseerde leerkrachten/docenten
- Persbericht over het initiatief voor de regionale media
- 7 april: bezoek landelijke conferentie van KPC/regiegroep
- 18 April: ontwerpconferentie tienercollege Nijmegen e.o
- Begin mei: Plan van aanpak voorbereidingsjaar regionale projecten

Wat willen we gaan doen?:

- 9 mei: tienercollege als item in onderwijscafé Nijmegen
- Mei: gesprekken en inschrijven afzonderlijke scholen en besturen voor regionaal project.
- Half mei plan van aanpak samenwerkingsverband project
- Inschrijven docenten en basisscholen voor gezamenlijk samenwerkingsverband project
- 1 juni 15 uur bijeenkomst projectleiders voorbereiding en uitvoering projectweek tienercollege
- 29 juni 16 uur bijeenkomst docenten voorbereiding en uitvoering projectweek tienercollege

2017 - 2018: tussenstap; projectweek tienercollege

- Voorbereidingstraject pilotweek tienercollege
- Uitvoering pilotweek tienercollege
- Evt. Voorbereiden start tienercollege

2018 - 2019: Voorbereiding start tienercollege

- Evt. Start tienercollege
- Voortzetting pilotweken tienercollege
- Met een groep leerkrachten en docenten de hoofdlijnen van een curriculum voor het tienercollege in Nijmegen uitwerken (Inhoud),
- met een gemengde groep de PR en werving bepalen (PR),
- met deskundigen een opzet van financiën, organisatie, locatie, personeel, opleiden/onderzoeken/ontwikkelen maken. (Randvoorwaarden),
- en met de vrienden zorgen dat de werelden van techniek, kunst, ondernemen, sport verbonden worden aan het tienercollege in Nijmegen (Extern).

2019, augustus

- Start van één of meerdere tienercolleges.